

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   ศักยภาพและปัญหาของการท่องเที่ยวเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน   นางสาวภาวินี เวชสิทธิ์นิรภัย

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรทัศน์ อินทรคัมภร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุทธสุภา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุขฎิ ฌ ลำปาง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาดัชนีชี้วัดศักยภาพของการท่องเที่ยวเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาศักยภาพการดำเนินงาน ปัญหา และข้อเสนอแนะ ของแหล่งท่องเที่ยวเกษตร และเพื่อศึกษาพื้นที่กรณีศึกษาหมู่บ้านท่องเที่ยวเกษตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้เชี่ยวชาญทางการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ และเจ้าของกิจการผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวเกษตร และกลุ่มเกษตรกรบ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับดัชนีชี้วัดศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และเจ้าของกิจการเกี่ยวกับการดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยว การรวบรวมข้อมูลในพื้นที่กรณีศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม และการสังเกตโดยตรง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ มัชฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้คำนิยามและความหมายการท่องเที่ยวเกษตร โดยใช้หลักการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 60) การศึกษาดัชนีชี้วัดศักยภาพการท่องเที่ยว พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยว ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญมากที่สุด (มัชฐาน 4.83) รองลงมาคือ คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว (มัชฐาน 4.79) และการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เป็นลำดับที่ 3 (มัชฐาน 4.73)

การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวสอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด รองลงมาคือ การบริหารจัดการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยว ปัญหาการดำเนินงานที่พบใน

แต่ละประเภทของแหล่งท่องเที่ยว มีดังนี้ ประเภทโครงการทดลองของรัฐ มีปัญหาขาดงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว ปัญหาด้านการตลาด และปัญหาขั้นตอนของส่วนราชการ ประเภทโครงการหลวง มีปัญหาขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และขั้นตอนของการขออนุญาตทางราชการ

การศึกษาพื้นที่กรณีศึกษาหมู่บ้านไม้ดอกก้าวหน้า หมู่ที่ 3 บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเกษตรของชุมชนอยู่ในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ ควรนำดัชนีชี้วัดที่จากการวิจัยไปประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวก่อนการพัฒนา ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตร ควรมีการพัฒนาให้เป็นรูปแบบที่ดีและยั่งยืน ควรมีการศึกษาดัชนีชี้วัดด้านการตลาด และวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ๆ มาเปรียบเทียบกับจังหวัดเชียงใหม่ และควรมีการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในการจัดการท่องเที่ยว

Thesis Title	Potential and Problems of Agro-tourism in Chiang Mai Province	
Author	Miss Pawinee Wachasitnirapai	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee :		
	Asst. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Member
	Asst. Prof. Dusdee Nalampang	Member
	Assoc. Prof. Uthen Panyo	Member

Abstract

The objectives of this study were to study the index of Agro-tourism potential in order to study the operation potential, problems and suggestions of Agro-tourism tourist spots and to study the case study of progressive floral village Pongyang sub-district, Maerim District, Chiang Mai province. The population of the study were tourism specialists, officers and the enterprise owners in the tourist spots and the farmer's groups of Baan Muangkum, Pongyang sub-district, Maerim District, Chiang Mai province. The instruments of the study were the questionnaire which asked specialists about tourist spots potential and the interview which asked the officers and the enterprise owners about the operation in the tourist spots. Data was collected by the use of focus group interview and direct observation in the case study. Statistical techniques used were percentage, median, quartile ranges and mode.

The results of the study, it was found that the definition and meaning of Agro-Tourism quoted by the specialists was sustainable resource management (60%). The study of the index of Agro-Tourism potential found that the specialists gave the most important to community participation in tourism management (Median 4.83), next in the rank was the worth of tourism (Median 4.79), and tourism management (Median 4.73) was third in the rank.

From the study of tourism potential in Chiang Mai province, it was found that the factor of the worth of tourism was most consistent to the specialists, next in the rank were tourism management, and community participation in tourism management. The problems in each kind of tourist spots were the government's experimental project encountered the problems of the lack of budget to develop the site, marketing and the operation system of the government. The Royal Project encountered the problems of the lack of the officers, accessibility and prior contacts must be made in written forms for allowances from government.

From the case study of the progressive floral village Moo. 3, Baan Muangkum, Pongyang sub-district, Maerim District, Chiang Mai province, it was found that the Agro-Tourism potential of the community was low.

Recommendations from this study were the index from the research should be brought to assessment the potentiality of the tourist spots before it was developed, should be developed the Agro-tourism, should be developed into the good management and sustainable, should have also the study of marketing's index, analyze the potentiality of the other provinces to compare with Chiang Mai province, and attitude of the farmer about tourist management should be studied.